

MEMÒRIA 2020

RIPOLL

Consorci de Benestar Social
del Ripollès

ÍNDEX

Presentació	5
Dades generals	8
Gent gran i diversitat funcional	14
Persones adultes	18
Infància i adolescència	24
Ciutadania	28
Professionals	30

PRESENTACIÓ

El 2020 serà un any recordat perquè es va viure una situació sense precedents en la història moderna. La irrupció del COVID-19 ha provocat una pandèmia a escala mundial, que ha suposat una paràlisi de la vida social i econòmica en tot el món.

El confinament ha obligat a la ciutadania a tancar-se als seus domicilis i evitar el contacte amb tothom que no formés part de la bombolla familiar. Aquest fet, ha tingut, té i tindrà un impacte psicològic i emocional en les persones.

Malgrat el confinament, el Consorci de Benestar Social ha estat un dels serveis essencials segons va establir el protocol del PROCICAT. Per aquest motiu, la majoria dels nostres serveis ha continuat oferint atenció per cobrir les necessitats de les persones.

La intensitat i rapidesa d'actuació davant la situació d'emergència social derivada de la pandèmia ha visibilitzat la importància de reorganitzar el Consorci per donar una millor resposta a les necessitats de les persones. Per aquest motiu, s'han trascendit els serveis organitzant les àrees per col·lectius: gent gran i diversitat funcional, persones adultes, infància i adolescència i ciutadania.

Aquesta nova estructuració ens permet ajustar al màxim la resposta a les necessitats de cada col·lectiu i situar realment la persona al centre de les nostres atencions.

El COVID19 ha afectat de diferent manera als col·lectius i ha marcat un canvi de tendència en les demandes d'atenció.

GENT GRAN

La demanda d'atenció per part de la gent gran va disminuir per diferents motius:

En primer lloc, perquè la **por** al contagi per COVID-19 va provocar que moltes persones grans es quedessin tancades als seus domicilis, evitant en la mesura del possible el contacte innecessari amb persones que no formessin part del seu nucli de convivència.

En segon lloc, perquè en alguns casos els seus **familiars** van poder ocupar-se d'ells o elles directament en trobar-se també en situació de confinament domiciliari.

En tercer lloc i no menys important, perquè alguns recursos destinats a cobrir les necessitats de la gent gran van **tancar durant la pandèmia**.

Aquesta situació ha provocat que en el transcurs dels mesos, a mida que es recupera la confiança i una certa normalitat aflora un **deteriorament de l'estat** de moltes persones grans.

PERSONES ADULTES

La situació derivada de la pandèmia provoca un increment en les atencions de persones adultes en edat laboral que acudeixen al Consorci per necessitats relacionades amb una **reducció o pèrdua total d'ingressos**. Algunes han perdut la feina, altres han entrat en situació d'ERTO o ERTE i altres, s'han vist obligades a tancar els seus negocis...

ALS INFANTS I ADOLESCENTS

El col·lectiu d'infants i adolescents augmenta la seva necessitat d'atenció en relació a l'any anterior.

Aquest increment es pot explicar, en part, perquè augmenta el nombre d'atencions de famílies amb fills i filles a càrrec, i en part, perquè la situació de confinament agreuja l'estrés i les problemàtiques de les famílies, tornant les situacions més complexes.

El confinament domiciliari pot augmentar el nivell de risc dels infants i adolescents. Per aquest motiu, durant la pandèmia els diferents serveis que atenen a menors han realitzat **seguiments més exhaustius** per valorar acuradament la situació de cada infant. En un primer moment, aquests seguiments van ser telefònics i tan aviat com va ser possible es van realitzar de manera presencial.

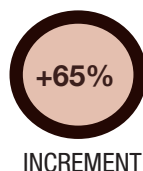
DADES GENERALES

1. ATENCIONS DEL CONSORCI

Durant el 2020 s'han atès **1.131 nuclis**, dels quals 216 han utilitzat algun servei del Consorci per primera vegada al llarg de l'any, concretament, 391 persones. Aquest fet suposa un increment de 155 persones respecte l'any anterior, és a dir, un 65%.

PERSONES ATESES
PER PRIMERA VEGADA
DURANT L'ANY

2019	2020	DIFERÈNCIA
236	391	+155

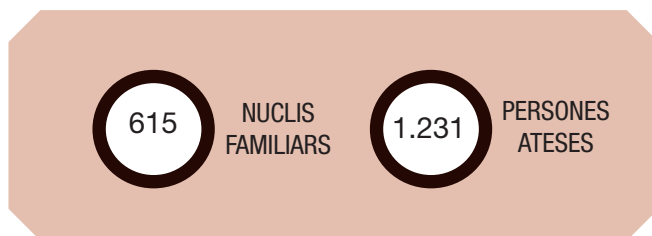
Amb les atencions realitzades des dels diferents serveis, s'han efectuat una **mitjana de 19 intervencions individuals** per nucli familiar.

Entre els diferents serveis del Consorci s'han realitzat **23.353 intervencions**, de les quals 22.515 són individuals i 838 grupals. Aquestes intervencions han permès atendre les necessitats d'infants i adolescents, de les famílies i persones adultes, de la gent gran i persones amb diversitat funcional, de les dones i de les persones nouvingudes i immigrades.

2. SERVEI BÀSIC ATENCIÓ SOCIAL

615 nuclis familiars del municipi han necessitat suport d'SBAS durant aquest any, en concret representen 1.231 persones. En relació amb les persones ateses durant l'any anterior, s'han atès 185 persones més.

Al llarg del 2020 s'han realitzat una mitjana mensual de 275 intervencions, que suposa un **increment de 116 intervencions** respecte les que es van realitzar l'any anterior. Aquest augment es deu a la cobertura de noves necessitats i de la complexitat de les situacions ateses, ambdues derivades de les conseqüències de la COVID-19.

MITJANA
D'INTERVENCIIONS
MENSUALS

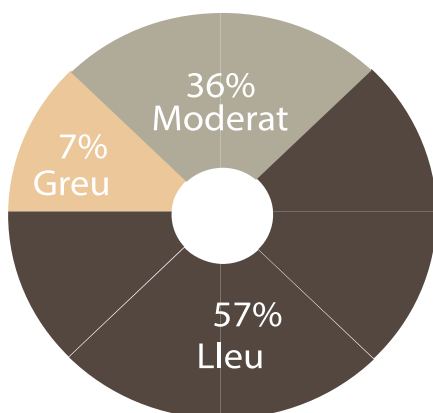
2019	2020	DIFERÈNCIA
159	275	+116

(SBAS)

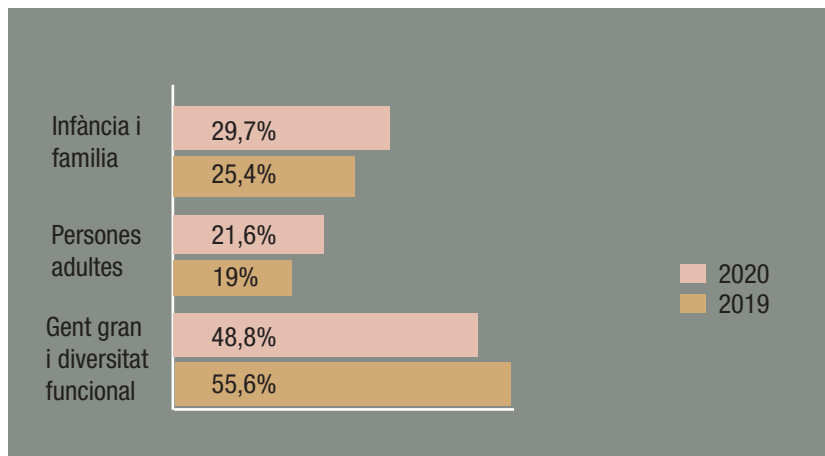
Del total de persones ateses, el **57% tenen un nivell de risc lleu**. Són persones que presenten problemes bàsicament econòmics o relacionats amb l'habitatge o amb un nivell de dependència baix. La pandèmia n'ha incrementat el nombre.

Les persones que compten amb risc moderat o greu tenen associades dificultats de salut, socioeducatives... La COVID ha agreujat la complexitat d'aquestes situacions.

2.1 TENDÈNCIA DE LA DEMANDA

La situació de pandèmia ha fet variar la demanda de serveis per part de les persones usuàries, respecte l'any anterior.

La demanda en relació a l'autonomia i la dependència ha disminuït un 6,8% respecte el 2019.

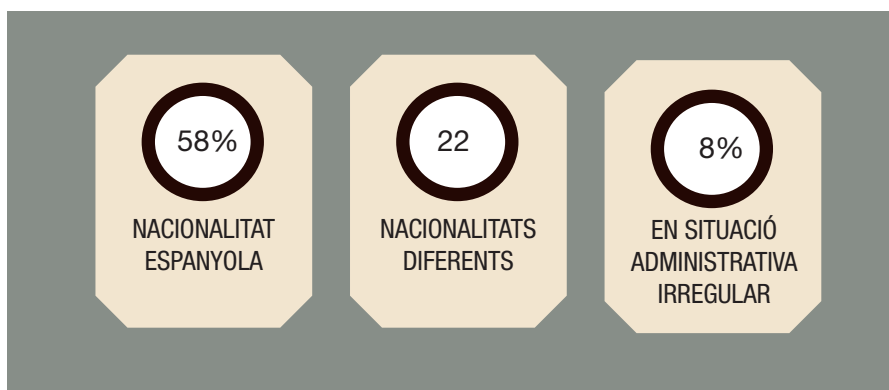
Es detecta un increment del 2,5% en les demandes del grup de persones adultes que acudeixen al Consorci per necessitats relacionades amb l'exclusió social.

Augmenten un 4,2% les demandes del col·lectiu d'infants i adolescents, en relació a l'any anterior.

2.2 RADIOGRAFIA PER NACIONALITATS

Les persones ateses pel Consorci provenen de 22 països diferents. El 58,05% tenen nacionalitat espanyola, el 25,55% marroquina, el 12,03% provenen de diferents països de llatinoamèrica, amb preponderància de la nacionalitat hondurenya.

El 8% de persones immigrades ateses es troben en situació jurídic administrativa irregular, concretament 44 persones.

GENT
GRAN I
DIVERSITAT
FUNCIONAL

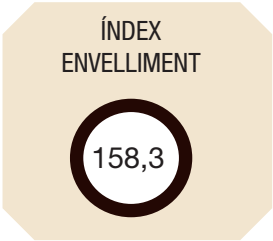
OBJECTIUS

Els objectius de l'àrea de gent gran i diversitat funcional són:

- Realitzar un acompanyament en tot el procés de vellesa.
- Atendre les necessitats de les persones grans i amb diversitat funcional donant suport i fent més sostenible el deteriorament i el procés degeneratiu.
- Proporcionar estratègies per pal·liar les pèrdues d'autonomia i mantenir les persones en el seu domicili amb qualitat.

ÍNDEX ENVELLIMENT

L'índex d'envelliment ens serveix de referència per conèixer la capacitat d'autoregeneració del municipi. Quan aquest índex supera el 100 denota una població envellida.

PERFIL

El perfil majoritari atès en aquesta àrea és el següent:

COBERTURA

El 30% de persones majors de 80 anys del municipi han estat ateses pels diferents serveis de l'àrea de gent gran, i el 7,72% de persones d'entre 65 i 79 anys han requerit aquests serveis.

VIOLÈNCIA

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones, ha atès 3 víctimes de violència de gènere i/o domèstica amb edats compreses entre els 65 i els 79 anys.

GRAU DE DEPENDÈNCIA

Al municipi tenen reconegut algun grau de dependència **469 persones**. Aquest reconeixement es divideix en 3 graus segons el nivell d'autonomia de la persona. El nivell més lleu és el grau I, concretament, el tenen reconegut el 41,8%. El 40,3% tenen reconegut el grau II, són persones que necessiten ajuda per a diverses activitats bàsiques de la vida diària dues o tres vegades al dia. El 17,9% tenen un Grau III reconegut, essent les persones amb el menor nivell d'autonomia. Respecte els majors de 80 anys representa un 27%.

NOMBRE DE PERSONES PER GRAUS	GRAU I	GRAU II	GRAU III
	196	189	84

Entre els serveis i recursos més utilitzats per les persones amb manca d'autonomia hi destaquen:

1.1 SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA

SERVEI D'AJUT A DOMICILI

El SAD ha atès un total de 86 persones, de les quals 45 han utilitzat el servei per primera vegada durant l'any.

S'han realitzat 6.768,5 hores d'atenció.

SERVEI DE TELEASSISTÈNCIA

El servei de Teleassistència ha atès un total de 235 persones, de les quals 47 han utilitzat el servei per primera vegada durant l'any.

SERVEI DE TERÀPIA OCUPACIONAL

Aquest servei ha atès un total de 49 persones, amb 131 visites domiciliàries. S'han facilitat 63 productes de suport: grues, llits articulats, agafadors, alçadors de vàter...

PERSONES
ADULTES

OBJECTIUS

L'objectiu principal de l'àrea és la millora de la situació socioeconòmica, emocional i/o jurídico administrativa de les persones i famílies en risc d'exclusió social o en situació de possible vulnerabilitat.

Altres objectius d'aquesta àrea són:

- Cobrir les necessitats bàsiques de les persones en relació a l'alimentació, els subministres de la llar o el manteniment de l'habitatge.
- Atendre les víctimes de violència de gènere i/o domèstica, així com a les víctimes d'lgthbfòbia.
- Atendre les persones nouvingudes a la comarca per tal que coneguin l'entorn i el funcionament dels diferents serveis.

ATENCIIONS

Durant el 2020 s'han atès **451 persones adultes** en total, de les quals 171 han arribat per primera vegada a serveis socials al llarg de l'any. Aquesta entrada de persones representa un increment del 45% respecte el 2019. La situació de pandèmia ha afectat les persones en situació d'exclusió social, especialment aquelles que treballaven en economia submergida.

1.1 AJUTS A L'EXCLUSIÓ SOCIAL

La Taula d'Inclusió gestiona la cobertura de les necessitats bàsiques de les persones i famílies en situació d'exclusió social. La Taula està formada per Càritas, Creu Roja i el Consorci.

La situació de pandèmia ha provocat un augment en el nombre d'ajuts per cobrir aquestes necessitats.

S'han gestionat un total de **1.934 ajudes** per un valor de **72.317,79€**.

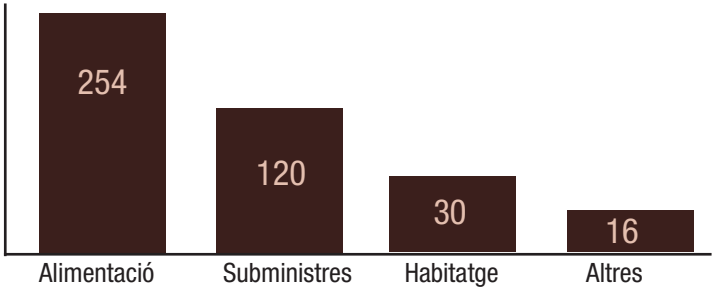
Els ajuts que es destinen a cobrir l'alimentació bàsica han augmentat en 780 ajuts més que l'any anterior. Els ajuts concedits per subministres han disminuït.

	AJUTS ALIMENTACIÓ	AJUTS HABITATGE	AJUTS SUBMINISTRES	ALTRES AJUTS (transport, farmàcia...)
2020	1.741	43	127	23
2019	961	27	136	23

La situació de pandèmia també ha provocat un augment en l'import destinat a ajuts.

	AJUTS ALIMENTACIÓ	AJUTS HABITATGE	AJUTS SUBMINISTRES	ALTRES AJUTS (transport, farmàcia...)
2020	39.500€	14.753,45€	12.946,64€	5.117,01€
2019	15.998,96€	5.170,04€	6.893,91€	2.045,8€

Els nuclis familiars que han rebut aquests ajuts durant el 2020 són:

Per evitar el tall de subministres s’han efectuat **68 informes favorables d’exclusió residencial**. 109 persones no han respost a les citacions del Consorci i s’han realitzat 2 informes desfavorables.

1.2 SERVEI D’INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES

Durant el confinament, les víctimes de violència masclista van quedar **aïllades als seus domicilis** en convivència **amb els seus agressors**. Aquesta situació va propiciar que no poguessin fer demanda del servei per por i per no posar en perill la seva integritat.

49

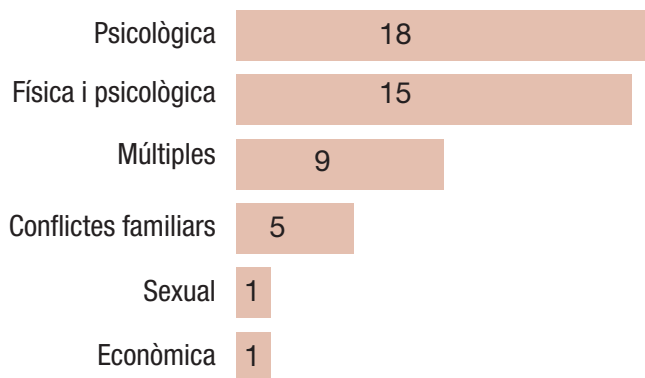
PERSONES ATESES

Del total de víctimes ateses de 18 a 65 anys, 15 han entrat de nou al servei durant l’any.

El nombre total d'atencions es manté respecte l'any anterior.

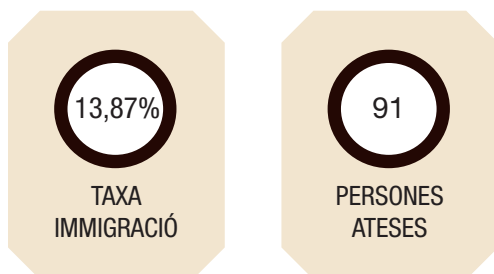
En relació als tipus de violència patida, la psicològica és la majoritària tal com mostren el nombre de víctimes que es detalla a continuació:

TIPUS DE VIOLÈNCIA

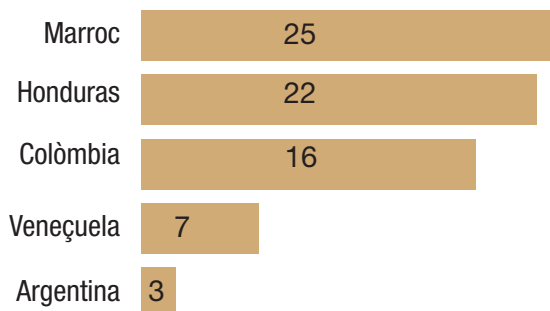

1.3 SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA

Segons dades de Xifra, d'abril 2021, la taxa d'immigració del municipi és de 13,87%. Durant la situació de pandèmia tot el país es va paraitzar, per tant, la circulació estava restringida. El Servei de Primera Acollida es va aturar completament durant el confinament, des del mes de març i fins al juny. Malgrat tot, ha atès 91 persones nouvingudes al llarg de l'any.

Les cinc principals nacionalitats de les persones ateses són les següents:

El còmput de nacionalitats provinents de llatinoamèrica supera amb escreix les que provenen del continent africà.

La situació jurídica i administrativa de les persones immigrades condiciona completament la seva vida. Al llarg de l'any s'han realitzat **15 informes d'arrelament social favorables** per tal de regularitzar la seva situació.

Les formacions de Coneixement de l'Entorn són un complement important per entendre el funcionament dels diferents serveis del territori i connectar amb la manera de viure. Abans del confinament, es van poder realitzar dos mòduls formatius.

INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

OBJECTIUS

L'àrea d'infància i adolescència treballa amb els infants i adolescents que viuen o han viscut situacions que poden interferir en el seu desenvolupament personal, emocional i social.

L'objectiu és aconseguir que els infants i adolescents rebin l'atenció adequada per a desenvolupar la seva personalitat i tinguin un context familiar i social que promocioni el seu benestar.

ATENCIIONS

Durant el 2020 **s'han atès 230 infants i adolescents**, que representa un increment del 119% respecte l'any anterior

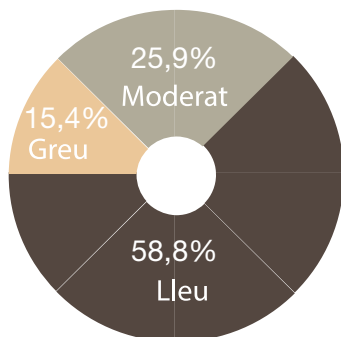
INFANTS I ADOLESCENTS ATESES	2019	2020	DIFERÈNCIA
	105	230	+125

Per trams d'edats, el 62,2% de nens i nenes atesos es troben en la franja dels 3 als 11 anys.

NIVELL DE RISC

El 58,8% d'infants i adolescents atesos presenten un risc lleu, el 25,9% un risc moderat i el 15,4% un risc greu. La intervenció socioeducativa es prioritza en aquelles persones que presenten un risc moderat o greu.

TIPUS D'INTERVENCIÓ

1. UNITAT D'ESCOLARITZACIÓ COMPARTIDA

La inadaptació escolar és el motiu principal pel qual els centres educatius de secundària deriven alumnat cap a la Unitat d'Escolartització Compartida. Al llarg d'aquest curs, **9 alumnes** del municipi han assistit a la UEC.

2. ESPAI INFÀNCIA

Els infants i adolescents de 0 a 18 anys que es troben en situació de risc poden assistir a l'Espai Infància. L'atenció es realitza en la franja horària fora de l'horari escolar i treballa per:

- Afavorir el desenvolupament personal
- Millorar la inclusió social dels i les participants.
- Prevenir i evitar el deteriorament de les situacions de risc.
- Compensar els dèficits socioeducatius.

El treball socioeducatiu grupal s'ha vist afectat per la situació de pandèmia. No obstant, s'han pogut atendre **15 infants**.

Individualment, s'ha treballat amb **58 infants i adolescents** als seus domicilis, en medi obert i a l'Espai Infància.

3. SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES

13 infants han patit violència directament o indirectament, i han estat atesos pel Servei d'Informació i Atenció a les Dones.

■ ALTRES INFORMACIONS RELLEVANTS

S'han atès 67 infants i adolescents de 39 famílies del municipi des del programa **PROINFÀNCIA**, gestionat per la Fundació MAP, amb la participació d'entitats socials del municipi i finançat per Caixabank.

El **Pla Educatiu d'Entorn de Ripoll** ha permès la coordinació entre diferents agents socials, sanitaris, educatius... millorant així la intervenció dels i les infants i adolescents.

CIUTADANIA

OBJECTIUS

L'àrea de ciutadania basa tot el seu treball en el Pla Marc d'Intervenció Comunitària (Pla MIC), que estableix el marc conceptual i metodològic de les actuacions que es desenvolupen.

L'objectiu principal és:

Promoure la reflexió i el pensament crític sobre la inclusió de les identitats socials per arribar a un model de convivència que es fonamenti en el respecte i el reconeixement de la identitat líquida de les persones.

Al mes de desembre es va **aprovar el Pla MIC** al Ple municipal de l'Ajuntament de Ripoll.

ATENCIIONS

La situació de **pandèmia** va provocar que **tots els serveis d'àmbit comunitari es paralitzessin**. Per tant, l'àrea va aturar totes les actuacions previstes que impliquessin trobades presencials amb persones.

Tot i això, es va donar suport a la iniciativa ciutadana de voluntariat i tan bon punt es van poder reprendre mínimament les actuacions, s'ha pogut treballar amb **54 persones**, respectant les normes de seguretat establertes pel Procicat.

54

participants en
actuacions

Les actuacions de sensibilització que s'han efectuat han estat bàsicament amb **persones joves** amb l'objectiu de treballar la **igualtat de gènere**. Algunes d'aquestes actuacions s'han efectuat en col·laboració amb el Servei de Joventut.

PROFESSIONALS

Les professionals que intervenen al municipi són les següents:

ÀREA	PROFESSIONALS	COORDINACIÓ
Gent Gran i diversitat funcional	1 coordinador 2 Treballadores socials 1 Terapeuta ocupacional Treballadores familiars	Xavier Estanyol dependencia@ripolles.cat 606 10 80 59
Persones adultes	1 coordinadora 3 Treballadores socials 1 Agent d'acollida 1 Psicòloga	Carme Berrocal atenciosocial@ripolles.cat 606 76 32 87
Infància i adolescència	1 coordinadora 3 Educadores socials 4 Monitores	Sandra Soler infancia@ripolles.cat 638 00 88 32
Ciutadania	1 coordinadora 1 Psicòloga social 2 Dinamitzadors comunitaris	Núria Riera ciutadania@ripolles.cat 606 85 01 98

Consorci de Benestar Social
del Ripollès